

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

privind inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Semion Rîmbu împotriva lui Ghenadie Josanu

(încasarea datoriei)

împotriva deciziei din 21 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-875/23

NR. PIGD 2-22011573-01-2ra-23062023)

Lacunele în probatoriu nu pot fi înlocuite cu presupuneri referitoare la conținutul și întinderea drepturilor și obligațiilor într-un raport juridic dintre părți.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Pîslariuc)
Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malii)

8 octombrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de către Semion Rîmbu, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 ianuarie 2022, Semion Rîmbu, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Ghenadie Josanu privind încasarea datoriei.

2. În motivarea acțiunii a invocat că reclamantul în calitate de vânzător a predat în proprietate pârâtului în calitate de cumpărător puieți de cătină albă. Restanța de plată în urma relațiilor de vânzare-cumpărare a puieților de cătină altă ar constitui 3600 euro. În acest sens, reclamantul a indicat că la 14 decembrie 2019 a fost încheiat în formă scrisă un contract de vânzare-cumpărare sub formă de recipisă cu textul „500 \$ + 500 E Victor. La data de 14.12.2019 restanță de 3 600 euro pentru puieți de cătină Albă”

3. Totuși, reclamantul pretinde că prețul nu a fost achitat. La notificările reclamantului privind achitarea datoriei, pârâtul nu ar fi reacționat. Acesta mai susține că ar fi îndreptățit la încasarea și a dobânzii de întârziere.

4. Prin urmare, Reclamantul a solicitat în casarea de la pârât a datoriei de împrumut în mărime de 3600 euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 200,02 euro și cheltuielile de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

5. Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 19 iulie 2022, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

6. De către Semion Rîmbu, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaj, la 22 iulie 2022, a fost depusă o cerere de apel împotriva hotărârii din 19 iulie 2022 prin care a solicitat admiterea apelului și casarea integrală a acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

7. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2023, a fost respinsă cererea de apel și menținută hotărârea Judecătorei Orhei sediul Central din 19 iulie 2022.

8. În motivarea deciziei, instanța de apel a indicat că din lucrările dosarului rezultă că în 2016, între SRL „Ghejomun” în calitate de cumpărător și SRL „Narsim” în calitate de vânzător a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 3 din 15 ianuarie 2016, obiectul contractului constituind suma de 3200 bucați de puietii de cătină albă la prețul de 20 lei/buc. Ca urmare, SRL „Ghejomun” a pregătit setul de acte necesare pentru înființare a plantației însă după încheierea contractului, SRL „Narsim” nu a livrat puietii de cătină albă. Ulterior, în anul 2019 Rîmbu Semion care era administratorul SRL „Narsim” i-a comunicat că urmează să importe puietii de cătină, însă pentru a fi asigurat că SRL „Ghejomun” își va executa obligațiile de plată, a solicitat administratorului Josanu Ghenadie întocmirea recipise anexate de reclamant. Însă din materialul probator al cauzei nu ar rezulta că SRL „Narsim” a livrat puietii de cătină albă. Respectiv, Curtea de Apel Chișinău a indicat că Josanu Ghenadie în calitate de persoană fizică nu a avut niciun raport juridic de vânzare-cumpărare cu Rîmbu Semion și nu a procurat de la el puietii de cătină, iar contractul de vânzare-cumpărare nr. 3 din 15 noiembrie 2016 încheiat între SRL „Ghejomun” și SRL „Narsim” nu a fost executat, deoarece nu au fost livrați puietii de cătină albă.

9. Instanța de apel a concluzionat că nerespectarea formei scrise a contractului de vânzare-cumpărare nu duce la nulitatea acestuia, dar face părțile să decadă din dreptul de a cere în caz de litigiu proba cu martori pentru dovedirea actului juridic.

10. Totuși, Curtea de Apel Chișinău a acceptat concluziile instanței de fond potrivit căreia în recipisa prezentată de către Semion Rîmbu nu sunt indicate părțile, esența și condițiile tranzacției. Prin urmare, din conținutul recipisei nu s-ar putea stabili clauzele esențiale ale unui contract de vânzare-cumpărare.

11. În continuare, instanța de apel a notat că contractul de vânzare-cumpărare nr. 3 din 15 noiembrie 2016 între SRL „Narsim” și SRL „Ghejomun” nu a fost executat. Astfel, la materialele dosarului ar lipsi probe pertinente și admisibile care ar demonstra existența raportului de vânzare-cumpărare, între apelantul Rîmbu Simion în calitate de persoană fizică și pârâtul/intimatul Ghenadie Josanu în calitate de persoană fizică. Or, simpla semnare a unei recipise nu ar demonstra existența raporturilor juridice de vânzare-cumpărare între părți, care ar conchide asupra admiterii acțiunii în sensul formulat.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

12. Semion Rîmbu, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz, a depus o cerere de recurs împotriva deciziei din 21 februarie 2023 prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei și emiterea unei noi hotărâri prin care să se admită cererea de chemare în judecată.

13. În cererea de recurs, a fost invocat că recipisa din 14 decembrie 2019 corespunde cerințelor art. 316 și 321 din Codul civil, dând naștere la drepturi și obligații civile și producând efecte juridice.

14. Recurentul a invocat că instanța de apel și cea de fond nu au supus verificării argumentele invocate de către Semion Rîmbu cu referire la restanța datoriei în sumă de 3600 euro în urma vânzării puietilor de cătină albă în anul 2019. Raportul juridic de vânzare-cumpărare ar fi confirmat prin recipisă. Recipisa ar constitui și dovada primirii puietilor de Cătină Albă de către cumpărătorul Ghenadie Josanu.

15. La fel, recurentul a accentuat că recipisa din 14 decembrie 2019 nu a fost contestată de către intimatul Ghenadie Josanu.

16. Recurentul a accentuat faptul că instanța de apel în mod neîntemeiat a dat apreciere declarațiilor lui Ghenadie Josanu în ședința de judecată referitoare la faptul că recipisa anexată la dosar a fost întocmită în vederea confirmării că SRL „Ghejomun” își va executa obligațiile de plată, aceasta fiind necesară pentru importul puietilor de cătină. Aceste declarații nu ar fi fost probate, în viziunea recurentului.

17. Semion Rîmbu susține că recipisa din 2019 urmează a fi interpretată în coroborare cu recipisa întocmită pe aceeași foaie din 21 martie 2016 în care se face trimitere la părțile raportului juridic. În a doua parte a recipisei din 14 decembrie 2019 s-ar indica esența și condițiile tranzacției.

18. Recurentul susține că a demonstrat că SRL „Narsim” în persoana administratorului Rîmbu Simion în 1 iulie 2014 a procurat 110000 de puieti de cătină. Din anul 2014 până în 2019 pe terenurile din Republica Moldova deținute de Rîmbu Semion au crescut deja puieti noi și au fost vândute de acestea lui Josanu Ghenadie în anul 2019, fapt confirmat prin recipisa scrisă și semnată olograf de ultimul.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

19. Art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

20. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

21. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).”

22. Art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.”

23. Art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.”

24. Art. 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

25. Art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

26. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 21 februarie 2023 (f.d. 160-161).

28. Totodată, la 10 aprilie 2023, în adresa recurentului a fost expediată decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2023 (f.d. 172).

29. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat la 9 iunie 2023 de către Semion Rîmbu, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz, a fost declarat în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 1 septembrie 2023.

31. Astfel, că procedura admisibilității recursului va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului.

32. Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023), nu a stabilit încălcarea de către instanța de apel a acestor circumstanțe. Cu atât mai mult cu cât recurentul nu indică în mod concret încălcări de ordin procedural care ar putea influența soluția instanței de apel.

33. În acest context, completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

34. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

35. În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel corect a determinat faptul că efectul nerespectării formei scrise a actului juridic al cărui obiect este mai mare de 1000 lei nu este nulitatea acestuia dar decăderea din proba cu martori a faptului încheierii actului juridic. Prin urmare, în mod corect a purces la analiza conținutului raportului juridic. Astfel, instanța de apel

a examinat în ansamblu materialul probator de la dosar cercetând recipisa din 14 decembrie 2019 cu celelalte probe de la dosar și cu circumstanțele factice invocate de participanții la proces (a se vedea comparativ decizia nr. [2rac-46/23](#), §65).

36. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție aderă la concluzia instanțelor inferioare în prezenta cauză potrivit căruia, simplul fapt al semnării recipisei nu este suficient în cazul concret pentru a demonstra întinderea drepturilor și obligațiilor părților. În această ordine de idei, recurentul/reclamant nu a reușit să probeze faptul livrării cătinii albe, care l-ar îndreptăți a pretinde existența unei restanțe din partea intimatului Josanu Ghenadie.

37. Doar semnarea unei recipise cu un conținut inexact asupra faptului transmiterii puiștilor de cătină, în contextul în care intimatul neagă acest fapt, urma a fi suplinit cu alte probe. Or, în jurisprudența Curții Supreme de Justiție (decizia nr. [2rac-32/23](#), §48; decizia nr. [2ra-489/23](#), §51) s-a accentuat că lacunele în probatoriu nu pot fi înlocuite cu presupuneri referitoare la conținutul și întinderea drepturilor și obligațiilor într-un raport juridic dintre părți.

38. În sensul art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Pe de altă parte, art. 131 alin. (4) din Codul de procedură civilă, prevede că partea la proces este degrevată de obligația dovedirii circumstanțelor pe care le invocă doar dacă cealaltă parte le recunoaște.

39. Astfel, nu este suficient ca o parte, în speță – recurentul, să susțină că un anumit fapt – livrarea efectivă a cătinii albe, a avut loc, acesta urmând a prezenta probe convingătoare care să confirme afirmațiile făcute. Însă, în susținerea acestei afirmații, el s-a limitat la prezentarea unei recipise, care nu reflectă în mod clar conținutul concret al obligațiilor dintre părți. Acea recipisă este, în esență, un înscris cu valoare limitată, mai ales în condițiile în care pârâțul contestă ferm livrarea bunurilor.

40. Prin prezentarea unui probatoriu precar de către reclamant nu se poate inversa sarcina probațiunii, în sensul de a impune pârâțului obligația de a demonstra inexistența livrării bunurilor. În mod evident, nu se poate aștepta de la pârât să probeze un fapt negativ – și anume că nu a primit puiștii de cătină – în condițiile în care reclamantul este cel care pretinde livrarea și, în consecință, îi revine sarcina exclusivă de a dovedi acest fapt.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că sarcina probei nu poate fi transferată pârâțului doar pentru că reclamantul nu și-a îndeplinit obligația procesuală. Această teză este cu atât mai valabilă cu cât obiectul probațiunii pus în discuție (probațiunea faptului livrării puiștilor de cătină) nu poate fi suplinit cu ușurință (pentru comparație a se vedea decizia nr. [2ra-214/23](#), §69).

42. În concluzie, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că instanțele inferioare au procedat la o examinare detaliată a pretențiilor formulate de reclamant, analizând în mod riguros toate mijloacele de probă administrate în cauză. Deși probatoriul prezentat de reclamant a fost restrâns, instanțele au valorificat fiecare element disponibil, inclusiv recipisa din 14 decembrie 2019, confruntând-o cu declarațiile părților, alte înscrisuri prezentate și circumstanțele concrete ale speței.

43. Astfel, instanța de recurs observă că critica recurentului se referă la un simplu dezacord cu concluziile Curții de Apel Chișinău.

44. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atrage atenția, în principal, că prevederile Codului de procedură civilă indică nu doar asupra caracterului nedevelopativ al recursului, dar și asupra unui standard de seriozitate a din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material, capabile să răstoarne deciziile instanțelor de apel contestate. Astfel, pentru a trece testul de admisibilitate, cererile de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată și raportată la decizia instanței de apel.

45. În circumstanțele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul lui Semion Rîmbu din motiv că recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă în vigoare la data declarării acestuia.

46. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Semion Rîmbu, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat